

องค์ความรู้จาก โครงการการจัดการความรู้เรื่อง “การพัฒนาโจทย์วิจัยชุมชน : งานวิจัยพลาสติก(ต่อเนื่อง)

และงานวิจัยสำหรับผู้สูงอายุ”

เดือนสิงหาคม 2562 – เดือนพฤษภาคม 2563

องค์ความรู้ดำเนินงานวิจัยผู้สูงอายุ

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการงานวิจัยและการจัดการความรู้ คณะกรรมการบริหารงานวิจัยระดับคณะฯ และคณะกรรมการ
บริการวิชาการ ประจำปีการศึกษา 2562

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้คณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ฯ ได้มีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ทั้งงานวิจัยชุมชน
และงานวิจัยตามความถนัด เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการทำงานวิจัยของคณะฯ
- 2.2 เพื่อจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติด้านการทำงานวิจัยชุมชน
- 2.3 เพื่อหาแนวทางและพัฒนาโจทย์วิจัยชุมชน ด้านพลาสติกและด้านผู้สูงอายุ
- 2.4 เพื่อรวบรวมองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีเผยแพร่สู่สาธารณชน

3. วิทยากร

- 3.1 อาจารย์นวลใย วัฒนกุล คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
- 3.2 ชุมชนนักปฏิบัติการทำงานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. องค์ความรู้จากกิจกรรมการจัดการความรู้ การพัฒนาโจทย์วิจัยด้านผู้สูงอายุ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อม (SWOT analysis) ด้านงานวิจัยผู้สูงอายุของคณะ
วิทยาศาสตร์ฯ และการวางกรอบโจทย์วิจัยผู้สูงอายุ

วัน/เวลา วันที่ 20 พฤศจิกายน 2562

สถานที่ ห้อง 2-327 (ห้องประชุมและห้องคณบดี)

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

คณะกรรมการบริหารงานวิจัยระดับคณะและอาจารย์ที่สนใจ โดยมีรายชื่อดังนี้

1. อ.ดร.จรรย์ศรี พุ่มเทียน
2. อ.ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ
3. อ.ดร.มธุรส อ่อนไทย
4. อ.ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา
5. อ.ดร.นพมาศ อัครจันทโชติ
6. อ.ดร.รุจิราลัย พูลทวี
7. รศ.ดร.บังอร ฉางทรัพย์
8. ผศ.ดร.อัญชลี ชุ่มบัวทอง
9. อ.วรพรรณณี เผ่าทองสุข

ผลการหารือในที่ประชุม

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อม (SWOT analysis) ด้านงานวิจัยผู้สูงอายุ

จุดแข็ง (Strengths)

1. คณะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนพื้นที่เป้าหมายของการวิจัย
2. มีคณาจารย์ที่หลากหลายสาขาและกลุ่มวิชา ทำให้สามารถบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ในการทำวิจัยได้
3. คณาจารย์มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัยเชิงพื้นที่มากกว่า 50 % ของอาจารย์ทั้งหมด
4. มีหลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล ที่

สามารถนำไปสู่การวิจัยที่ตอบสนองตามนโยบายของประเทศ

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. คณะยังไม่เคยมีงานวิจัยด้านผู้สูงอายุ
2. คณาจารย์ขาดประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

โอกาส (Opportunities)

1. นโยบายของมหาวิทยาลัย จังหวัดสมุทรปราการและประเทศมีการสนับสนุนการพัฒนาผู้สูงอายุ
2. มหาวิทยาลัยมีหลายคณะวิชาและบางคณะมีประสบการณ์ด้านการทำงานวิจัยและการบริการวิชาการแก่ผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่จะร่วมดำเนินงานวิจัยและบูรณาการหลายๆ ศาสตร์ด้วยกัน
3. พื้นที่ชุมชนเป้าหมาย เช่น อ.บางป่อ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ อยู่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย

อุปสรรค (Threats)

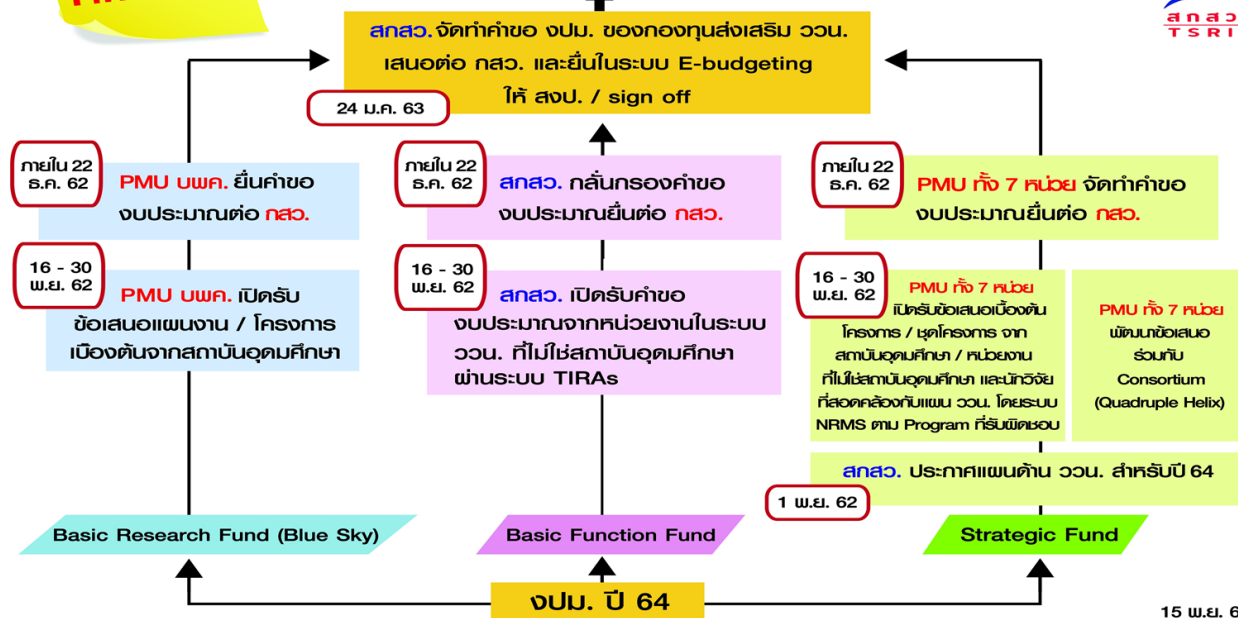
1. แหล่งทุนภายนอกมีการแข่งขันสูงทั้งจากมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

2. การวางกรอบโจทย์วิจัยผู้สูงอายุ

อ.ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ ชี้แจงการประกาศสนับสนุนทุนวิจัยจากภายนอก ต่อที่ประชุมเพื่อให้ร่วมกันพิจารณากรอบโจทย์วิจัย จากการประกาศรับข้อเสนอการวิจัยเชิงหลักการ (Concept Proposal) เพื่อของบประมาณ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมปีงบประมาณ 2564 โดยมีกำหนดส่งโครงร่างวิจัยดังนี้

Timeline

งบประมาณด้าน ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

15 พ.ย. 62

แหล่งทุนที่ประกาศโจทย์วิจัยด้านผู้สูงอายุ มีดังนี้

1. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) มีโจทย์วิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น

- รูปแบบการจัดการหรือการพัฒนาบริการปฐมภูมิเพื่อลดความแออัดและการรอคอยในโรงพยาบาล
- ระบบบริการผู้สูงอายุ
- วิจัยเพื่อการพัฒนามาตรการ ระบบ หรือนโยบายเพื่อพัฒนาสุขภาพกลุ่มเปราะบาง กลุ่มเปราะบาง ได้แก่ กลุ่มเด็ก วัยรุ่น คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเสี่ยงที่ต้องการมาตรการ ระบบ หรือนโยบายที่จำเพาะต่อการพัฒนาสุขภาพ ลักษณะการวิจัยที่ต้องการ คือ การทดสอบ ประเมิน พัฒนามาตรการ ระบบ นโยบายที่เกี่ยวข้องผลลัพธ์การวิจัยต้องสามารถนำไปขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีกลุ่มเด็กและวัยรุ่น มีความต้องการวิจัยประเด็นการพัฒนาสุขภาพจิต กรณีคนพิการและผู้สูงอายุ มีความต้องการวิจัยด้านการป้องกันรักษา พิ้นฟู ตลอดจนการจัดการด้านปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

2. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มีโจทย์วิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น

- การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ และการป้องกัน รักษาโรค
- การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ประโยชน์จาก Big Data ด้านสาธารณสุข
- การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อ Active and Productive Aging
- การสร้างบริการดูแลผู้สูงวัยครบวงจร
- การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อรองรับ Assisted living

กรอบโจทย์วิจัยผู้สูงอายุคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะกรรมการได้หารือและเสนอกรอบการดำเนินงานวิจัยด้านผู้สูงอายุ โดยแบ่งกรอบโจทย์วิจัยออกเป็นแต่ละด้านดังนี้

1. การสำรวจสถานการณ์ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

คณะกรรมการได้พิจารณากำหนดให้คณาจารย์ในกลุ่มวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และสถิติ

2. ด้านสุขภาพ มีโจทย์คือ

- การพัฒนาอาหารเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ
- ด้านกายภาพการดูแลสุขภาพ/การฟื้นฟูสภาพร่างกาย
- การดูแลสุขภาพจิต

โดยกำหนดให้คณาจารย์ใน หลักสูตรวิทยาศาสตร์การแพทย์และหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร รับผิดชอบ

3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม มีโจทย์คือ

- การส่งเสริมอาชีพ/เศรษฐกิจในครัวเรือน
- การส่งเสริมการออม

โดยกำหนดให้คณาจารย์ใน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ กลุ่มวิชาจุลชีววิทยา และคณิตศาสตร์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม มีโจทย์คือ

- เทคโนโลยีสำหรับช่วยเหลือผู้สูงอายุ โดยกำหนดให้คณาจารย์ใน สาขาวิชาวิทยาการคำนวณ และเทคโนโลยีดิจิทัล

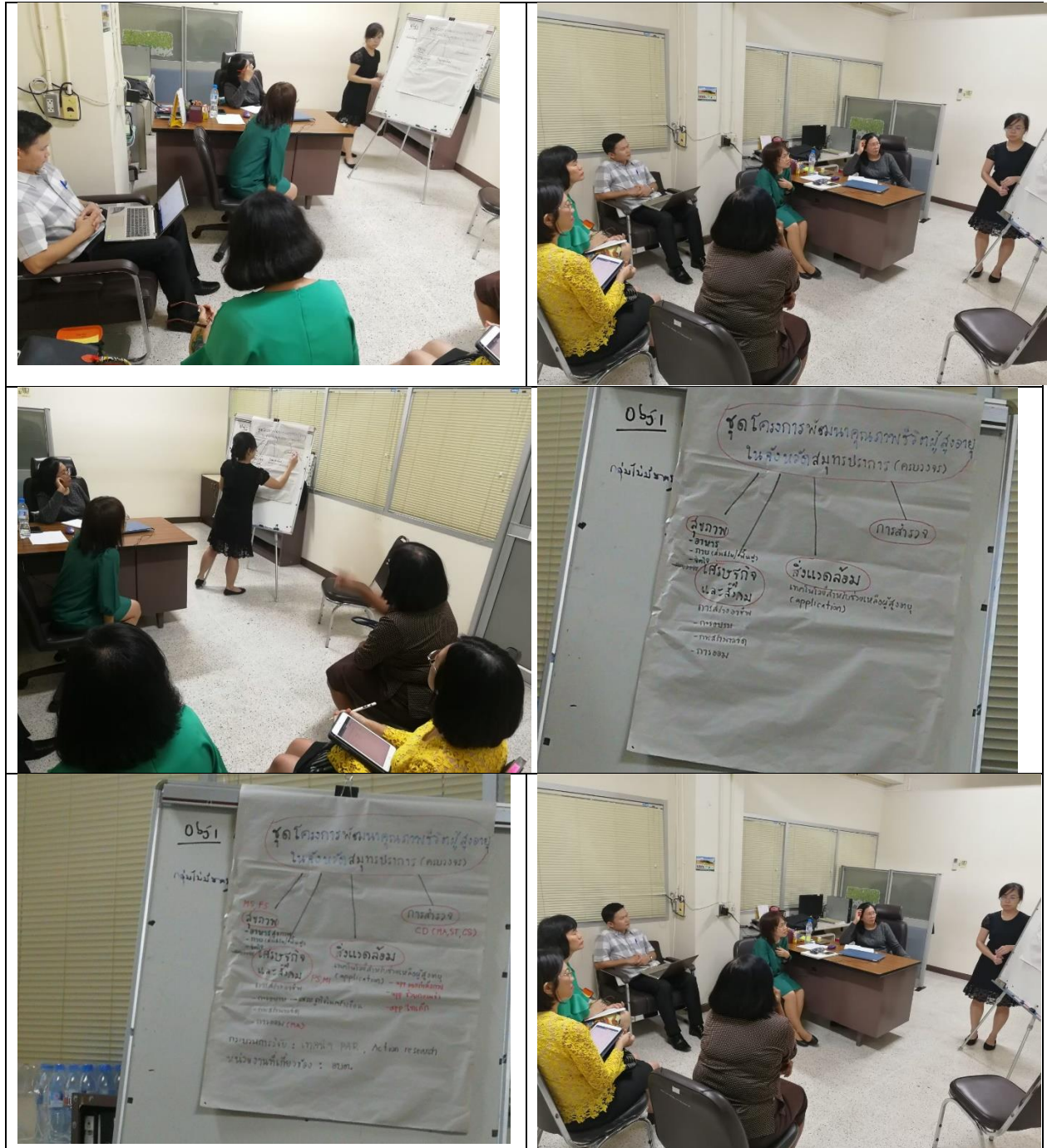
หลังจากนั้นจึงได้เสนอเป็นชุดโครงการดังนี้

ชื่อชุดโครงการวิจัย การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการแบบครบวงจร
มีโครงการย่อยดังนี้

1. การสำรวจคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจ สังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
2. แนวทางการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู สุขภาพผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
3. การส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านเศรษฐกิจและสังคมผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ
4. พัฒนานวัตกรรมเพื่อรองรับการช่วยเหลือและบำบัดผู้สูงอายุ

ภาพประกอบการประชุม การวิเคราะห์หาโจทย์วิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน

2562

อย่างไรก็ตามจากการพิจารณา SWOT และการทำร่างกรอบการทำวิจัยด้านผู้สูงอายุยังไม่ชัดเจนมากนัก ด้วยคณาจารย์ยังขาดประสบการณ์ในการทำงานวิจัยผู้สูงอายุจึงได้เชิญ อาจารย์นวนไล วัฒนกุล คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มาร่วมแลกเปลี่ยนในกิจกรรมระยะที่ 2 ต่อ

กิจกรรมระยะที่ 2 และ กิจกรรมระยะที่ 3

กิจกรรมระยะที่ 2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ

กิจกรรมระยะที่ 3 รวบรวมชุมชนนักปฏิบัติด้านการทำงานวิจัยชุมชน

วัน/เวลา วันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายน 2562 เวลา 15.00- 17.00 น.

สถานที่ ณ ห้องปฏิบัติการฟิสิกส์ 2-326

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. รายนามวิทยากร (คุณกิจ)

อาจารย์นวนไล วัฒนกุล   คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

2. ผู้ดำเนินรายการ (คุณอำนวย)

อาจารย์ ดร. ชัชวาลย์ ช่างทำ

3. ผู้บันทึกการประชุม (คุณลิขิต)

อาจารย์ ดร.สุกัญญา เพชรศิริเวทย์

อาจารย์ ดร.พรสิริ วนรัฐีกาล

อาจารย์ยุคลธร สถาปนศิริ

4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จำนวน 19 คน ประกอบด้วย

คณาจารย์ 17 คน

1. อ.ดร.จำรูญศรี พุ่มเทียน	2. อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ
3. อาจารย์ ดร.มธุรส อ่อนไทย	4. อาจารย์ ดร. สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา
5. อาจารย์ ดร.นพมาศ อัครจันทโชติ	6. อาจารย์พรชนก ประชุมพันธุ์
7. อาจารย์ ดร.สุวรรณี สายสิน	8. อาจารย์ ดร.พรสิริ วนรัฐีกาล
9. อาจารย์เกษม พลายแก้ว	10. อาจารย์ยุคลธร สถาปนศิริ
11. อาจารย์วรพรรณณี เผ่าทองสุข	12. อาจารย์รังสรรค์ โกญจนาทนิกร
13. อาจารย์ ดร.สุกัญญา เพชรศิริเวทย์	14. ผศ.ดร.ชัยรัตน์ เตชวุฒิพร
15. ผศ.ดร.พรพิมล กาญจนวาส	16. อาจารย์ศรมน สุทิน
17. อาจารย์ ดร.ชวนพิศ จิระพงษ์	

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน 2 คน

1. คุณบุณชริกา กัดพิบูลย์
2. คุณอาคม สิมโสม

สรุปองค์ความรู้การทำงานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ

อาจารย์นวลใย วัฒนกุล เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำงานวิจัยชุมชนมาอย่างยาวนานโดยเฉพาะงานวิจัยด้านผู้สูงอายุ ได้ให้ข้อคิดเห็นในการทำงานวิจัยชุมชนไว้ดังนี้

1. ข้อดีของการลงพื้นที่

- 1) รู้จักชาวบ้านมากขึ้น ได้เพื่อนใหม่
- 2) มีการบูรณาการงานวิจัยข้ามศาสตร์ที่ถนัด

2. ลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุ

- 1) รับประทานอาหารเดิม ๆ ที่ชอบ ไม่เหมาะกับสุขภาพ
- 2) ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพแข็งแรงก็มักจะประกอบอาชีพที่ตนเองมีความถนัดหรือความชอบเพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานรวมทั้งยังทำให้ไม่รู้สึกเหงา
- 3) ผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ใน จ สมุทรปราการมีลักษณะและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน

3. ประเด็นในการสร้างงานวิจัยสำหรับผู้สูงอายุ

- 1) ควรเป็นงานวิจัยที่สร้างเสริมสังคมให้เข้มแข็งและสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง
- 2) เป็นงานที่สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อให้คนชราไม่ต้องย้ายไปอยู่บ้านพักคนชรา มีความสุขสุขภาพดี (ออกกำลังกาย) ไม่เหงา มีการทำงานร่วมกับสังคม ไม่อยู่ติดกับบ้าน
- 3) เสริมสร้างสุขภาพที่ดี เช่น งานวิจัยทางด้านอาหาร ซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์ชาติ เนื่องจากโดยปกติลูกหลาน จะซื้อแกงถุงเก็บไว้ให้คนแก่ (มีอะไรทานอย่างนั้น) หรือผู้สูงอายุมีความชื่นชอบอาหารชนิดใดก็มักจะมีการรับประทานอาหารชนิดนั้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งส่งผลให้เกิดโรคตามมาเนื่องจากการบริโภคที่ไม่เหมาะสม
- 4) ควรเป็นงานที่ใช้ห้องปฏิบัติการเป็นหลัก สร้างสรรค์นวัตกรรมให้กลุ่มที่มีกำลังซื้อ เช่น งานทางด้าน IT สำหรับคนสูงอายุที่อยู่กับบ้านไม่ได้ไปไหน (หรืออาจเรียกว่า “ติดเตียง” = “ติดบ้าน”) หรือสร้างนวัตกรรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้สูงอายุให้หันมาออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง
- 5) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างรายได้ เป็นการสร้างสังคมให้คนสูงอายุ ซึ่งบางครั้งไม่ได้สนใจรายได้แต่ต้องการสังคม ต้องการสมาคม (เพื่อนคุย) หรือทำอะไรร่วมกัน และผลลัพธ์ที่ได้คือการมีรายได้
- 6) การเตรียมตัวให้กับผู้ที่กำลังจะเกษียณ เป็นการตอบโจทย์ในการใช้ชีวิตที่มีเป้าหมาย โดยสร้างเป็นนวัตกรรมทางกระบวนการ อาจจะไม่จบในครั้งเดียว ต้องมีการติดตาม ถอดบทเรียน พัฒนา และต่อยอด ให้ได้โมเดลที่เหมาะสม ให้คนในชุมชนสามารถดำเนินการต่อได้ด้วยตนเอง เช่น
  - โครงการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ (ในเมือง) ไว้กินเอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย ลดความเสี่ยงในการได้รับสารกำจัดศัตรูพืช สร้างนวัตกรรมทางอาหาร

- โครงการกำจัดขยะเพื่อเปลี่ยนเป็นรายได้ของตนเอง ตัวอย่างเช่น ในชุมชนบ้านเอื้ออาทรซึ่งมีจำนวนตึกในโครงการมากถึง 21 ตึก และควรมีขยะเปียกมากตามไปด้วยดังนั้นจึงมีการจัดการขยะเหล่านี้อย่างเป็นระบบโดยผู้สูงอายุในชุมชนอาจจะมีการคัดแยกขยะและนำขยะเปียกเหล่านั้นมารวมกันแล้วทำเป็นปุ๋ยเพื่อจำหน่ายต่อไป หากมีการดำเนินการแล้วเป็นไปตามแผนที่วางไว้ก็จะทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้เลี้ยงตัวเอง เป็นการกำจัดขยะ สร้างรายได้ ซึ่งขยะบางอย่างสามารถนำมาใช้ทำปุ๋ยในการปลูกผัก

- โครงการนันทนาการการท่องเที่ยว ศาสตร์ชะลอวัย สำหรับคนที่มีกำลังจ่าย โดยเอาความเป็นคณะวิทยเป็นตัวตั้ง หรืองานด้านบูรณาการกับสถานประกอบการ

7) การสร้างการร่วมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ให้เป็น โรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งตอนนี้ถือเป็นแพชชั่นในเรื่องของการสร้างโรงเรียนคนชรา ส่วนมากผู้สูงอายุเป็นผู้ถูกกระทำ (ถูกบังคับให้มาร่วมกิจกรรมไม่ได้ต้องการมาเอง ในกลุ่มที่ไม่ค่อยมีฐานะ ไม่มีคนพามา) แต่สำหรับผู้ที่มีฐานะจะมีความต้องการในการเรียนรู้ ควรต้องคิดต่างโดยทำให้ผู้สูงอายุดูมีศักดิ์ศรีมากขึ้น

8) ผลิตสมุนไพรร่วมเพื่อสร้างเป็นอาชีพ โดยห้องปฏิบัติการเป็นผู้ผลิตมีสมุนไพรรลดสารที่ผลิตโดยผู้สูงอายุในชุมชน มีการแปลงพันธุ์ สร้างแพคเกจ สร้างแบรนด์ ทำการตลาด

4. ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ข้อคำถาม

1. งานวิจัยชุมชนที่ประสบความสำเร็จมีอะไรบ้างและทำอย่างไร (โดย อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ)

- งานส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องติดต่อกับคนในชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ของคน เป็นงานด้านสังคม สงเคราะห์ต้องมีการลงพื้นที่ จึงไม่ได้ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะกลุ่มชาวบ้านส่วนมากรอให้คนอื่นเข้ามาช่วยดำเนินการ หากต้องดำเนินการเองจะไม่ค่อยสำเร็จ แต่ถ้าชาวบ้านมีการรวมตัวกันเองกลุ่มแบบนี้จะมีความสามารถในการทำวิจัยชุมชนได้เอง ตามแบบฉบับที่ได้รับสืบทอดกันมา มีการวิเคราะห์ คำนวณผลเอง เนื่องจากความอยากรู้และอยากเข้าใจในสิ่งที่กำลังทำ

- มีการประเมินความสำเร็จจากการดำเนินโครงการฯ ต่าง ๆ โดยมีการกำหนดเป็นขั้นบันไดการประเมินความสำเร็จไว้ 3 ขั้นตอน ซึ่งยึดตามแนวทางของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ดังนี้

ขั้นที่ 1 มีคณะทำงานซึ่งเป็นคนในชุมชนโดยบทบาทของคณะทำงานควรจะต้องเริ่มจากการสำรวจและมีความเข้าใจถึงลักษณะของชุมชนนั้นๆ แล้วนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ เช่น หากระบุว่าควรมีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ ก็ควรมีศึกษาและกำหนดชนิดของผักที่ปลูก รวมทั้งวิธีการปลูกที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อแนะนำให้กับสมาชิกได้ปฏิบัติตาม

ขั้นที่ 2 คณะทำงานมีการติดตามผลของการดำเนินงาน

ขั้นที่ 3 การประเมินถึงผลที่ได้รับของสมาชิกในกลุ่ม เช่น หากมีการปลูกผักอยู่แล้วประมาณ 2-3 ชนิด และหลังจากที่เข้าร่วมโครงการแล้วเพิ่มเป็น 4-5 อย่าง ก็ถือว่าประสบความสำเร็จ หรือประเมินจากการที่สมาชิกในกลุ่มสามารถลดรายจ่ายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนเท่าใด

2. ความแตกต่างของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่เป็นอย่างไร (โดย อาจารย์ ดร.จำรูญศรี พุ่มเทียน)

- เขตอุตสาหกรรมบริเวณปุเจ้าสมิงพราย และสำโรงเป็นผู้สูงอายุที่อพยพมาขายแรงงานในช่วงที่ก่อนหน้านี้ซึ่งคนกลุ่มนี้จะพักอาศัยในที่แออัดรวมถึงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ลำบาก

- ผู้สูงอายุที่ลูกหลานพามาอาศัยอยู่ด้วยกันในเขตอุตสาหกรรม ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่สบายแต่ต้องอาศัยอยู่บ้านเพียงลำพังในช่วงเวลาที่ลูกหลานไปทำงาน ทำให้รู้สึกเหงา แต่จะไม่เดือดร้อนเรื่องการเงิน

รูปภาพกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ เมื่อ 22 พฤศจิกายน 2562

สรุปแนวปฏิบัติและองค์ความรู้

แนวปฏิบัติที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ

1. กำหนดทิศทางงานวิจัยชุมชนตามลักษณะความเป็นคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. ใช้ศาสตร์และห้องปฏิบัติการที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดงานวิจัยชุมชน การสร้างนวัตกรรมที่ตรงกับความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนตามลักษณะความต้องการพื้นฐานของแต่ละชุมชน
3. เน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีความพร้อมในการชื้อนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากห้องปฏิบัติการ

องค์ความรู้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุ

1. ลักษณะทั่วไปของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ

- 1) รับประทานอาหารเดิม ๆ ที่ชอบ ไม่เหมาะกับสุขภาพ
- 2) ผู้สูงอายุที่มีสุขภาพแข็งแรงก็มักจะประกอบอาชีพที่ตนเองมีความถนัดหรือความชอบเพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและไม่เป็นภาระแก่ลูกหลานรวมทั้งยังทำให้ไม่รู้สึกเหงา
- 3) ผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ใน จ.สมุทรปราการ มีลักษณะและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน

2. ข้อดีของการลงพื้นที่

- 1) รู้จักชาวบ้านมากขึ้น (ได้เพื่อนใหม่)
- 2) มีการบูรณาการงานวิจัยข้ามศาสตร์ที่ถนัด

3. ประเด็นในการสร้างงานวิจัยของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับชุมชนด้านผู้สูงอายุ

- 1) ควรเป็นงานวิจัยที่สร้างเสริมสังคมให้เข้มแข็งและสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง
- 2) เป็นงานที่สร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อให้คนชราไม่ต้องย้ายไปอยู่บ้านพักคนชรา มีความสุข สุขภาพดี (ออกกำลังกาย) ไม่เหงา มีการทำงานร่วมกับสังคม ไม่อยู่ติดกับบ้าน
- 3) เสริมสร้างสุขภาพที่ดี เช่น งานวิจัยทางด้านอาหาร
- 4) ควรเป็นงานที่ใช้ห้องปฏิบัติการเป็นหลัก สร้างสรรค์นวัตกรรม เช่น งานทางด้าน IT หรือนวัตกรรมที่กระตุ้นความสนใจของผู้สูงอายุให้หันมาออกกำลังกาย
- 5) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างรายได้ เป็นการสร้างสังคมให้คนสูงอายุ
- 6) การเตรียมตัวให้กับผู้ที่กำลังจะเกษียณ เพื่อการตอบโจทย์ในการใช้ชีวิตที่มีเป้าหมาย เน้นสร้างเป็นนวัตกรรมทางกระบวนการ เช่น

- โครงการปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ (ในเมือง) ไร้กิน
- โครงการกำจัดขยะเพื่อเปลี่ยนเป็นรายได้ของตนเอง
- โครงการนันทนาการการท่องเที่ยว ศาสตร์ชะลอวัย

7) การสร้างมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติให้เป็น โรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ แต่ควรต้องคิดต่างโดยทำให้ผู้สูงอายุมีความต้องการเรียนรู้และพร้อมในการดำเนินการเรียนรู้อย่างแท้จริง

8) ผลิตสมุนไพรเพื่อสร้างเป็นอาชีพ โดยห้องปฏิบัติการเป็นผู้ผลิตมีสมุนไพรปลอดสารที่ผลิตโดยผู้สูงอายุในชุมชน มีการแปลงพันธุ์ สร้างแพคเกจ สร้างแบรนด์ ทำการตลาด

กิจกรรมระยะที่ 3 รวบรวมชุมชนนักปฏิบัติด้านการทำงานวิจัยชุมชน
โดยชุมชนนักปฏิบัติการทำงานวิจัยชุมชนด้านผู้สูงอายุดังนี้

1) อาจารย์ ดร.จรัสญศรี พุ่มเทียน	7) ผศ.ดร.อัญชลี ชุ่มบัวทอง
2) อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ	8) อาจารย์ ดร.นพมาศ อัครจันทโชติ
3) อาจารย์ ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา	9) อาจารย์ ดร.รุจิราลัย พูลทวี
4) อาจารย์ ดร.ปิยาภรณ์ สุภักด์ดำรงกุล	10) อาจารย์วรพรรณ เผ่าทองสุข
5) อ.ดร.มธุรส อ่อนไทย	11) อาจารย์ศรเมน สุทิน
6) รศ.ดร.บิ่งอร ฉางทรัพย์	

กิจกรรมที่ 4 ชุมชนนักปฏิบัติลงพื้นที่หาโจทย์วิจัยในจังหวัดสมุทรปราการ

วันที่ดำเนินการ	เวลา	สถานที่	หน่วยงาน/บุคคลที่ให้ข้อมูล	ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
13 กุมภาพันธ์ 2563	13.00-15.00 น.	ศาลากลางจังหวัด	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ	อ.ดร.จรัสญศรี พุ่มเทียน อ.ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ
	เวลา 15.30-17.00	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	อ.ดร.มธุรส อ่อนไทย อ.ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา อ.ดร.นพมาศ อัครจันทโชติ อ. เกษม พลายแก้ว อ.ดร.ศิลา เต็มศิริฤกษ์กุล
21 ก.พ. 2563	9.00-12.00 น.	รพ.สต. วัดสลุด อำเภอบางพลี	ผู้อำนวยการแพทย์ศิริโคตรพัฒน์	อ.ดร.จรัสญศรี พุ่มเทียน อ.ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ อ.ดร.มธุรส อ่อนไทย อ.ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา อ.ดร.นพมาศ อัครจันทโชติ

ผลการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูล (รองผู้ว่า /สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการ (พมจ.) ประกอบด้วย
1) นายชัยพจน์ จรูญพงศ์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ
2) นางภิญญา จรัสญศาสน์	พมจ.สมุทรปราการ

- 3) นางสาวอรทัย สีฉลาด   นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ
4) นางสาววิภาสา ประชิตติกุล   นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ

2. ผู้เข้าร่วม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย

- 1) นางเฉลิมลักษณ์ วิจิตรานนท์   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
2) นางสุนิต ชนทวีนนท์   นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

สรุปการเข้าหารือกับรองผู้ว่าฯ และ พมจ. ณ ศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ

ลักษณะการทำงานของพมจ.จะเป็นการเข้าไปแก้ปัญหาของประชาชน โดยมีอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) เป็นผู้เฝ้าระวังสังคม และชี้เข้ามาให้แกพมจ. แต่พมจ.อาจมีไม่ครบทุกหมู่บ้านเนื่องจากเป็นงานอาสาที่ไม่มีค่าตอบแทน โดยอพม.ในสมุทรปราการมีจำนวน 818 คน ซึ่งจะต้องผ่านการอบรม ถ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญผู้สูงอายุ ต้องอบรม 18 ชั่วโมง โดยพมจ.มีแผนจะมีอพม.ตามการเคหะ ซึ่งจะทำต้นแบบที่เคหะบางพลี

การรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ มีในหลายรูปแบบ ได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) โดยในจังหวัดสมุทรปราการมีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่
  - 1) ศพอส. ตำบลในคลอง อ.บางปลากรด ซึ่งศูนย์นี้เป็นต้นแบบของประเทศ และในศูนย์นี้มีโรงเรียนผู้สูงอายุที่ชื่อว่าอนุบาลพินน้านม ซึ่งได้รับรางวัล จะมีการทำกิจกรรมทุกวันศุกร์ (เบอร์โทรหัวหน้ากลุ่มงานสังคม 0845395919) (นอกเขตเทศบาล)
  - 2) ศพอส. เทศบาลตำบลคลองด่าน อ.บางบ่อ (สังกัดเทศบาล)
  - 3) ศพอส. เทศบาลตำบลบางพลี อ.บางพลี (สังกัดเทศบาล)
  - 4) ศพอส. วัดบางน้ำผึ้งใน อ.พระประแดง (นอกเขตเทศบาล)
  - 5) ศพอส. ตำบลบ้านระกาศ อ.บางบ่อ (นอกเขตเทศบาล)
  - 6) ศพอส. ตำบลแพรกษาใหม่ อ.เมือง (นอกเขตเทศบาล)

ศูนย์ต่าง ๆ จะมีคณะกรรมการของศูนย์ดูแล แล้วรายงานประจำปีมาที่พมจ. โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่แต่ละศูนย์จัดจะครอบคลุมใน 8 มิติ เช่น สุขภาพ สังคม ฯ หลักสูตรที่เรียนใช้เวลา 2-3 เดือน อาจเรียนอาทิตย์ละครั้งหรือตามที่แต่ละศูนย์กำหนด โดยผู้สูงอายุมาสมัครเรียน ถ้าต้องการข้อมูลอาจต้องไปขอข้อมูลอบต.เนื่องจากเป็นผู้ขับเคลื่อน แต่พมจ.เป็นผู้ให้ทุนเริ่มต้น

2. ชมรมผู้สูงอายุ เป็นนิติบุคคล ซึ่งพมจ.กำลังสำรวจไปตาม อบต.ว่าชมรมมีกี่แห่ง
3. โรงเรียนผู้สูงอายุ สาธารณสุขจังหวัดเป็นเจ้าภาพ

แหล่งฐานข้อมูล

- ศูนย์ข้อมูลจังหวัด เริ่มดำเนินการปีที่แล้ว หน่วยงานสถิติจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ
- หน่วยงานพัฒนาชุมชน พาณิชยจังหวัด มีข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจ รายได้
- พมจ.มีข้อมูลเฉพาะรายที่มีปัญหาสังคม

ปัญหาที่ควรแก้ไข

- พระสมุทรเจดีย์ ไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานจังหวัด หรือสวัสดิการต่าง ๆ

- ผู้สูงอายุไม่รู้ว่าจะป้องกันอย่างไรให้ไม่เกิดโรค จนทำให้เกิดความรุนแรงของโรค อาจเนื่องจากเข้าใจไม่ถึงความรู้ อ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งควรมีสื่อให้แก่ผู้สูงอายุเหล่านี้และเป็นสื่อที่ถ่ายทอดความเข้าใจ เนื่องจากผู้สูงอายุที่มีปัญหาส่วนใหญ่จบ ป.3 - ป.4
- ปัญหาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ
- ปัญหาผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ทำอย่างไรผู้สูงอายุจะอยู่รอดในสังคมปัจจุบัน ซึ่งยังไม่มีการเก็บข้อมูลปัจจัยที่ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งในภาพรวม แต่มีข้อมูลเป็นรายเคส

สรุปการเข้าหารือกับหน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรค (ข้อมูล ณ 31 มกราคม 2563) มีจำนวน 176,692 ราย (ข้อมูลจาก พมจ. ณ สิ้นปี 2562 จังหวัดสมุทรปราการมีผู้สูงอายุ 202,xxx คน) ซึ่งจะมีการคัดกรองโดยแยกตาม

- ADL (แบ่งเป็น ติดสังคม/ติดบ้าน/ติดเตียง)
- ภาวะหกล้ม (ปกติ/ผิดปกติ)
- BMI (ผอม/สมส่วน/เริ่มอ้วน/อ้วน/อ้วนอันตราย)
- ความดันโลหิตสูง (ปกติ/เสี่ยง/เสี่ยงสูง)
- เบาหวาน (ปกติ/เสี่ยง/เสี่ยงสูง)
- CVD (ต่ำ/ปานกลาง/สูง/สูงมาก/สูงอันตราย)
- สุขภาพช่องปาก (ปกติ/ผิดปกติ)
- สมองเสื่อม AMT (ปกติ/ผิดปกติ)
- ซึมเศร้า (ปกติ/ผิดปกติ)
- ข้อเข่า (ปกติ/ผิดปกติ)

ข้อมูลข้างต้นเข้าถึงได้ที่

https://spk.hdc.moph.go.th/hdc/reports/report.php?source=pformatted/format1.php&cat_id=6966b0664b89805a484d7ac96c6edc48&id=df0700e8e3c79802b208b8780ab64d61

ปัญหาในการดำเนินงาน

- ปัญหาสุขภาพจิต เริ่มมีมากขึ้น
- จำนวนบุคลากรในสถานพยาบาลไม่เพียงพอ
- ควรส่งเสริมวิทยทำงานตอนปลายในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ผู้สูงอายุ
- ผู้สูงอายุไม่สามารถมาโรงพยาบาลได้ เนื่องจากไม่มีลูกหลานพามา

การรวมกลุ่มผู้สูงอายุ

มีชมรมผู้สูงอายุประมาณ 70 แห่ง ในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งได้งบประมาณจากท้องถิ่น (ท้องถิ่นจังหวัดอาจมีข้อมูล) ซึ่งต้องตรวจสอบอีกครั้ง เนื่องจากบางชมรมอาจไม่มีอยู่จริงแล้ว

ข้อมูลอื่น ๆ

หน่วยงานท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็ง ได้แก่ บางพลี บางไฉลง

ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care giver) จะต้องได้รับการอบรม 70 ชั่วโมง โดยคุณสมบัติ ถ้าจบ ม.3 จะได้รับใบประกาศฯและสามารถทำงานได้ทั่วประเทศ แต่ถ้าไม่จบม.3 จะทำได้เฉพาะพื้นที่

รูปภาพกิจกรรม

สนง.จังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สนง.จังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สนง.จังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สนง.สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สนง.สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สนง.สาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ 13 ก.พ. 63

สรุปผลการเข้าพบ ผู้อำนวยการ รพ.สต.วัดสลุด อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ

ผู้ให้ข้อมูล 1) นางเพ็ญศิริ โคตรพัฒน์ ผู้อำนวยการ รพ.สต.วัดสลุด
 2) คุณธัญญา แรกจ่านงค์ นักแพทย์แผนไทย

ประเด็นการหารือ

ประเด็นการหารือ	ข้อค้นพบ	ข้อคิดเห็น/แนวทางการทำงานวิจัย/ทำ บริการวิชาการ/โจทย์วิจัย
1. ข้อมูลทั่วไป รพ.สต.วัดสลุด	ตั้งอยู่ที่ 38 หมู่ 10 มีพื้นที่ครอบคลุมหมู่ 6, 7, 10, 12, 13, 14, 15 และตำบลบางพลีใหญ่หมู่ที่ 14 มีประชากรราว 28,000 คน ที่ รพ.สต. ต้องรับผิดชอบ มีประชุม อสม และผู้สูงอายุทุกสัปดาห์ที่ 3 ของเดือน ประมาณ 200 คน	กลุ่มผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
2. การดูแลรักษาสุขภาพผู้สูงอายุ	-มีการดูแลโดย รพ.สต วัดสลุดมีการคัดกรอง มีแพทย์มาตรวจเยี่ยม มีเภสัชเข้ามาจ่ายยาพร้อมแพทย์ พร้อมมีกลุ่มไลน์ที่ให้คำปรึกษากรณีเภสัชกรไม่ได้มาที่ รพ.สต คนไข้เฉลี่ยประมาณ 30 คนต่อวัน -มีการดูแลรักษาสุขภาพโดยแพทย์ทางเลือกคือแพทย์แผนไทยร่วมด้วย -มีการให้ความรู้จากบุคคลต้นแบบในการรักษาตนเองหรือรักษาอาการที่ป่วยให้ดีขึ้นได้ โดยให้ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนยังผู้สูงอายุคนอื่นๆ -มีการลงพื้นที่เยี่ยมผู้ป่วย/ผู้สูงอายุ และเก็บข้อมูลนำมากรอกลงในคอมพิวเตอร์ที่สำนักงาน <u>ข้อมูลเสริม</u> -ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเบาหวานและความดันโลหิตสูง มีการดูแลให้ความรู้การบริโภคอาหาร การรักษาตัวและอาการของโรคมีทำสื่อเรียนรู้ให้เข้าใจง่าย	-จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุด้วยระบบที่เข้าถึงได้ง่าย/แผนที่เดินดิน เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชัน SAJAI Society ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันสำหรับจัดเก็บข้อมูลของกลุ่มผู้สูงอายุ -จัดทำงานวิจัยที่ผลิตอาหารเพื่อสุขภาพ/ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มผู้สูงอายุให้มีรายได้
3. การเข้าถึงการบริการด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ	-มีอุปกรณ์ทางกายภาพบำบัด แต่ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้	-จัดฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์
	-อสม ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ มีจิตอาสารับใช้สังคมเต็มใจปฏิบัติงานตามกำลัง	

4. นวัตกรรมสำหรับ ผู้สูงอายุ/การสร้างคุณค่า ให้กับผู้สูงอายุ	-มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และหารายได้ให้ ผู้สูงอายุ	
	-มีโรงเรียนผู้สูงอายุจำนวน 2 ระดับชั้นจบแล้ว รับวุฒิบัตร เรียนวันอังคารและพฤหัสบดี -มีการจัดกิจกรรมในโรงเรียน เช่นเชิญวิทยากร จากภายนอกมาอบรม หรือมีการรับงานจาก บริษัทมาให้ผู้สูงอายุทำเป็นรายได้เสริมโดยเฉลี่ย ค่าตอบแทนร่วมกัน เช่นการขึ้นกล่องกระดาษ	
	-มีแผ่นแปะรักษาอาการข้อเข่า ซึ่งเป็นปัญหา มากสำหรับผู้สูงอายุ แต่รูปแผ่นแปะยังไม่ได้ มาตรฐานหรือน่าสนใจ -มีบริการอบสมุนไพร	-พัฒนาผลิตภัณฑ์แผ่นแปะข้อเข่าให้มี มาตรฐานใช้งานง่าย -การพัฒนาแปรรูปสมุนไพรที่มีอยู่ให้ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นรวมทั้งศึกษา องค์ประกอบทางเคมี

รูปภาพกิจกรรม

กิจกรรมที่ 5 ประชุมติดตามการดำเนินงาน ของชุมชนนักปฏิบัติ

วัน/เวลา เดือนกุมภาพันธ์ 2563 ช่วงเวลา 15.00-17.00 น.

สถานที่ ห้องประชุม 2-327

ผู้เข้าร่วมประชุม ชุมชนนักปฏิบัติ

จากผลการติดตามพบว่าชุมชนนักปฏิบัติมีการเขียนโครงร่างวิจัยด้านผู้สูงอายุ จำนวน 3 โครงการดังนี้

ชื่อโครงการวิจัย	แหล่งทุนวิจัยที่ยื่นขอทุน	หัวหน้าโครงการ/ผู้ร่วมวิจัย
1.แพลตฟอร์ม e-commerce อาหารเพื่อสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุ “PINTO PUN-SUK ปิ่นโตปันสุข”	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)	อาจารย์ ดร.จรรย์ศรี พุ่มเทียน อาจารย์สุรีย์พร เอี่ยมศรี อาจารย์เปรมรัตน์ พูลสวัสดิ์
2.การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดสมุทรปราการ	สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA)	รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร ฉางทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ชุ่มบัวทอง
3.การศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพของตำรับสมุนไพรรจีนและสมุนไพรรไทยเพื่อนำไปสู่การผลิตน้ำยาบ้วนปากที่มีประสิทธิภาพเหมาะสำหรับผู้สูงอายุ	หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)	อาจารย์ ดร.ชัชวาลย์ ช่างทำ อาจารย์วรพรรณณี เผ่าทองสุข อาจารย์ศรมน สุทิน อาจารย์ ดร.สุรีย์พร หอมวิเศษวงศา อาจารย์หรรษา มหามงคล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา เสมศรี อาจารย์อรภา ศิลมัฐ